

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ТУРИЗМ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Туризм» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **упродовж 2020-2021 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **20 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Туризм» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

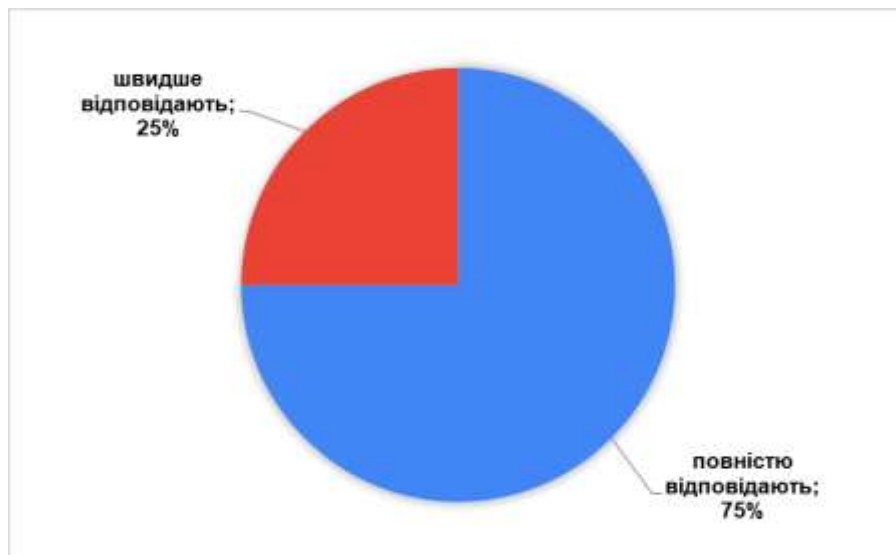

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Знання другої мови	4
Здатність до аналізу і синтезу	5
Усне і письмове спілкування рідною мовою	6
2 блок	
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	1
Елементарні комп'ютерні навички	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність до навчання	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Прийняття рішень	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	5,0	0	5,0	35,0	55,0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	5,0	0	0	35,0	60,0
Стратегічне мислення	0,0	10,0	20,0	20,0	50,0
Націленість на кінцевий результат	0,0	10,0	0	25,0	65,0
Здатність працювати в колективі, команді	5,0	0	10,0	15,0	70,0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	10,0	0	35,0	55,0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	5,0	10,0	15,0	70,0
Навички управління персоналом, колективом	0	10,0	15,0	30,0	45,0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	5,0	5,0	10,0	20,0	60,0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	10,0	15,0	20,0	55,0
Ведення ділової документації	0	15,0	15,0	20,0	50,0

Результати оцінювання показали **достатньо високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки» (90%), «рівень базових (професійних) знань і навичок» (95%), «націленість на кінцевий результат» (90%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (90%).

Нижчими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 4 і 5) - «стратегічне мислення» (70%), «навички управління персоналом, колективом» (75%), «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (75%) та «ведення ділової документації» (70%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Туризм» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Туризм» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	75
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	65
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	60
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	90
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	80
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	35
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	10

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових ОПП «Туризм» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%)
2. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (90%)
3. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (80%)
4. Співвідношення теоретичної і практичної частини (75%)
5. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (65%).

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2, з якого не важко пересвідчитись в майже 100% - ий позитивній відповіді.

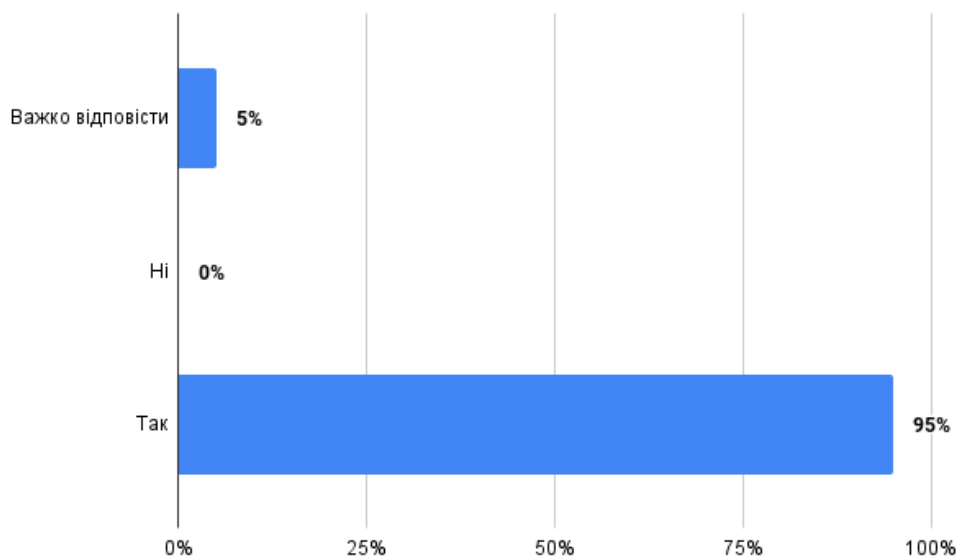

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – перекладач іноземних мов, основи розвитку сталого туризму, брендинг та айдентика, основи сталого туризму, саморозвиток та саморегуляція особистості, більше практики з

іноземної мови; ті, що розвивають навички soft skills, зокрема критичне мислення, культурологічного спрямування; Web-дизайн, друга іноземна мова; країнознавство; планування, друга іноземна мова.

- *необхідно вивести з освітнього процесу* - фізкультура, статистика, українську мову.

Інші пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми:

- проводити пари більш у дискусійній або ігровій формі;
- переглядати зміст ОП щороку і враховувати думку здобувачів, викладачів та роботодавців;
- більше практичної підготовки.

Висновки

Аналіз результатів анкетування показав, що всі респонденти оцінили організацію, зміст та якість освітніх послуг за ОПП «Туризм» на високому рівні. Загальний рівень задоволеності викладачів якістю підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є позитивний та досить високий.

Результати оцінювання якостей та навичок випускників, науково-педагогічними працівниками, показав достатньо високий рівень фахових та програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти ОПП «Туризм», а саме їх рівень загальнотеоретичної підготовки, рівень базових (професійних) знань і навичок, націленість на кінцевий результат, здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці.

Результати опитування респондентів продемонстрували п'ять основних складових ОПП «Туризм», які точно співпадають з метою та завданням освітньої програми та демонструють чітку реалізацію фокуса ОПП «Туризм», а саме спрямованість освітніх компонентів на майбутню професію, організація наукових і практичних заходів професійної діяльності, залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах, співвідношення теоретичної і практичної частини, зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін. Тому, при оновленні освітньої програми кафедра і надалі буде застосовувати використання цих складових.

Викладачами запропоновані пропозиції щодо покращення якості освіти та освітньої програми. Всі зазначені пропозиції, щодо впровадження нових освітніх компонентів будуть розглянуті робочою групою спеціальності та

запроваджені в наступних оновлених варіантах освітніх програм або будуть розглянуті для використання в освітньо-професійній програмі «Туризм» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гарант ОПП «Туризм» за першим
(бакалаврським) рівнем вищої освіти

Валентина Демко

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР